

Supported by:
 Federal Ministry
 for the Environment, Nature Conservation,
 Building and Nuclear Safety
 based on a decision of the German Bundestag

gef GLOBAL ENVIRONMENT FACILITY
 INVESTING IN OUR PLANET

The GEF
 Small Grants
 Programme

BẢO TỒN ĐA DẠNG SINH HỌC TÀI NGUYÊN RỪNG GẮN VỚI VĂN HÓA TÂM LINH CỦA ĐỒNG BÀO DÂN TỘC THIỂU SỐ VÀ PHÁT TRIỂN SINH KẾ

Th.S Phan Văn Hùng

GIỚI THIỆU

- Hương Nguyên là xã nghèo, thuộc vùng lõi của khu bảo tồn Sao La Thừa Thiên Huế
- Dân số của xã là 1.192 người (334 hộ), trong đó dân tộc Cơ Tu chiếm 95,7%.
- Tỷ lệ hộ nghèo lên đến 39%.

GIỚI THIỆU

- Diện tích đất tự nhiên là 32.397,30 ha, trong đó diện tích đất có rừng tự là 27.680,9 ha.
  - rừng đặc dụng: 8.719,4 ha; (KBT Sao La)
  - rừng phòng hộ: 7.961,1 ha;
  - và rừng sản xuất: 11.000,2 ha.
- Trên toàn xã đã giao được 1.133,8 ha rừng tự nhiên cho 01 cộng đồng và 22 nhóm hộ quản lý

GIỚI THIỆU

- Đời sống người dân còn nhiều khó khăn, công tác bảo tồn đa dạng sinh học tài nguyên rừng đang đối mặt với nhiều thách thức
  - Sự phụ thuộc sinh kế của người dân
  - Năng lực quản lý hạn chế
  - Thiếu nguồn lực tài chính
  - Hành lang pháp lý chưa đầy đủ

GIỚI THIỆU

- Muốn bảo tồn đa dạng sinh học tài nguyên rừng, cần phải gắn với văn hóa tâm linh của đồng bào DTTS và phát triển sinh kế,
- Bài trình bày này giới thiệu các can thiệp của dự án: *“Tăng cường năng lực bảo tồn tài nguyên rừng và đa dạng sinh học gắn với sinh kế bền vững cho cộng đồng dân tộc thiểu số ở Khu bảo tồn Sao La, tỉnh Thừa Thiên Huế”*, tại xã Hương Nguyên, huyện A Lưới.

MỤC TIÊU CỦA DỰ ÁN

- Nâng cao nhận thức của người dân và cộng đồng ở xã Hương Nguyên về QLBR, bảo vệ môi trường sinh thái và bảo tồn ĐDSH.
- Nâng cao kiến thức và kỹ năng cho người dân và cộng đồng về quản lý rừng bền vững và bảo tồn ĐDSH.
- Cải thiện sinh kế và nâng cao thu nhập cho người dân và cộng đồng sống phụ thuộc vào rừng

CÁC HOẠT ĐỘNG CHÍNH CỦA DỰ ÁN

1

Xây dựng nhận thức của người dân và cộng đồng ở xã Hương Nguyên về quản lý bảo vệ rừng, bảo vệ môi trường sinh thái và bảo tồn ĐDSH

2

Phát triển kỹ thuật và kỹ năng cho người dân về quản lý rừng bền vững và bảo tồn đa dạng sinh học.

3

Phát triển các mô hình sinh kế bền vững cho người dân sống phụ thuộc vào rừng theo định hướng thị trường

1. Xây dựng nhận thức của người dân và cộng đồng ở xã Hương Nguyên về QLBVR và bảo tồn ĐDSH

Tổ chức chiến dịch truyền thông lồng ghép với các hoạt động văn hoá, tâm linh

Tổ chức các buổi sinh hoạt của mạng lưới

XD nhận thức về QLR và BT ĐDSH

Xây dựng và cung cấp các tài liệu truyền thông

Tổ chức hội thi người dân sáng tác thơ ca dân gian

VĂN HÓA TÂM LINH CỦA ĐỒNG BÀO DTTS CƠ TU GẮN VỚI BẢO TỒN ĐA DẠNG SINH HỌC

- Dự án thực hiện các hoạt động truyền thông để xây dựng nhận thức cho người dân và cộng đồng về bảo tồn ĐDSH tài nguyên rừng
- Thông qua các lễ hội văn hóa tâm linh, các thông điệp truyền thông về bảo tồn đa dạng sinh học tài nguyên rừng được đưa vào bài cúng của cộng đồng như là lời hứa của bà con với thần linh.

Xã Hương Nguyên
Giữ Rừng - Giữ Gìn Nét Đẹp Văn Hóa Của Người Cơ Tu

VĂN HÓA TÂM LINH CỦA ĐỒNG BÀO DTTS CƠ TU LÒNG GHÉP VỚI BẢO TỒN ĐA DẠNG SINH HỌC

- Lễ cúng Giàng Xứ: người Cơ Tu ở xã Hương Nguyên có tín ngưỡng rất lớn với thần rừng, thần núi
- Lễ cúng .Lúa (A ZA): Đây là hoạt động văn hóa của đồng bào Cơ Tu được khôi phục sau 60 năm.

VĂN HÓA TÂM LINH CỦA ĐỒNG BÀO DTTS CƠ TU LỒNG GHÉP VỚI BẢO TỒN ĐA DẠNG SINH HỌC

- Không chỉ khôi phục văn hóa bản địa với ý nghĩa tạ ơn thần sông, thần núi mà lễ hội còn tôn vinh được nét đẹp truyền thống và sự quý trọng thiên nhiên vốn gắn liền với đời sống của người dân Hương Nguyên.

VĂN HÓA TÂM LINH CỦA ĐỒNG BÀO DTTS CƠ TU LỒNG GHÉP VỚI BẢO TỒN ĐA DẠNG SINH HỌC

- Các sản vật tạ ơn và đãi khách không còn săn bắn, hái lượm từ rừng mà bằng các sản phẩm tự nuôi trồng.
- Nâng cao nhận thức bảo vệ tài nguyên rừng, giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc.
- Dự án tham vấn các già làng, nghiên cứu tài liệu để khôi phục hoạt động theo đúng nguyên bản,

Kết quả đạt được

- Tổ chức 1 lễ hội văn hóa tâm linh
- Xây dựng và cung cấp 200 tờ rơi và 5 pa no về chủ đề QLR và BT ĐDSH
- Người dân sáng tác được 13 tác phẩm thơ ca dân gian về chủ đề rừng, môi trường và sự sống
- Tổ chức 7 buổi sinh hoạt của mạng lưới.

2. Phát triển kỹ thuật và kỹ năng cho người dân về QLR bền vững và bảo tồn ĐDSH

2. Kết quả đạt được

- Thành lập 1 mạng lưới QLR và BT ĐDSH
- Tổ chức 4 tập huấn về kỹ năng quản lý tài nguyên rừng và BT ĐDSH.
- Tổ chức 4 cuộc sinh hoạt và tọa đàm về QLR và PTSK

3. Phát triển các mô hình sinh kế bền vững cho người dân sống

PHÁT TRIỂN SINH KẾ GẮN VỚI BẢO TỒN ĐA DẠNG SINH HỌC TÀI NGUYÊN RỪNG

- Cải thiện sinh kế cho người dân địa phương nhằm nâng cao chất lượng cuộc sống và là phương thức để giảm tác động tiêu cực đến rừng và góp phần bảo tồn đa dạng sinh học

TRỒNG CÂY LÂM SẢN NGOÀI GỖ DƯỚI TÁN RỪNG TỰ NHIÊN

- Với diện tích 1.133,8 ha rừng tự nhiên giao cho cộng đồng quản lý, đây là một trong những điều kiện thuận lợi để phát triển các loài cây lâm sản ngoài gỗ dưới tán rừng tự nhiên
- Dự án đã xây dựng mô hình trồng cây Thiên Niên Kiện dưới tán rừng tự nhiên cho 2 nhóm hộ quản lý rừng

TRỒNG LÚA ĐẶC SẢN RA DƯ

- Lúa Ra Dư vốn chỉ được trồng trên các nương rẫy cao, theo lối canh tác truyền thống của người dân bản địa là “phát, đốt, cốt, trả”
- Mùa màng được hay không tùy thuộc thiên nhiên

TRỒNG LÚA ĐẶC SẢN RA DƯ

- Lần đầu tiên đưa lúa Ra Dư về trồng ở vùng đất hoa màu, đất trồng cây Keo sau khi thu hoạch thành công, từ đó giúp bà con có thêm thu nhập.
- Không phải phát, đốt những diện tích rừng mới.

TRỒNG LÚA ĐẶC SẢN RA DƯ'

- Năng suất thu được 36-40 tạ/ha
- Giá bán ra thị trường gấp 2-3 lần lúa bình thường

CHĂN NUÔI BÒ BẮN THÂM CANH

- Thay đổi tập quán chăn nuôi theo phương thức thả rong
- Chăn nuôi có chuồng trại,
- Tận dụng thức ăn sẵn có
- Trồng cỏ

Kết quả đạt được

- Thành lập được 1 Quỹ phát triển sinh kế cộng đồng
- Xây dựng được 3 quy trình kỹ thuật: trồng lúa Ra Dư;; trồng cây Thiên Niên Kiện và Chăn nuôi bò bán thâm canh
- Xây dựng thành công mô hình trồng lúa Ra Dư trên đất trồng hoa màu và đất trồng Keo sau khi mới thu hoạch
- Xây dựng được 7 mô hình chăn nuôi bò bán thâm canh
- Xây dựng 1 mô hình trồng cây Thiên Niên Kiện dưới tán rừng tự nhiên.
- Liên kết với HPN huyện A Lưới và Công ty Liên Minh Xanh tiêu thụ các sản phẩm từ các mô hình phát triển sinh kế

CẢM ƠN QUÝ VỊ ĐÃ LẮNG NGHE!!